

2014-12-22

Österängens skolorråde likabehandlingsplan och årlig plan för kränkande behandling

Österängsskolan med fritidshem förskoleklass och grundsärskola

Inledning

Rektor med personal vill klart uttrycka att på Österängens Skolorråde tar vi helt avstånd till alla former av kränkande behandling, vi arbetar målmedvetet med både det förebyggande och främjande arbetet.

Per Johansson
Rektor

Vision

Vi ska ha en skola där alla behandlas likvärdigt oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Därför gäller nolltolerans mot kränkande behandling på Österängens Skolorråde.

Vad menas med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (Diskrimineringslagen 2008:567)

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet (skollagen 6 kap 3§)

De sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Ålder
- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Delaktighet och förankring för barn/elever, vårdnadshavare och personal

Grundskolan/grundsärskolan

- *Beskriv hur de är delaktiga i de olika momenten*
- *Hur ska planen göras känd?*
- *Vem ansvarar?*

Exempelvis utvecklingssamtal, föräldramöten etc.

- Varje barns/elevs vårdnadshavare ska informeras om innehållet i likabehandlingsplanen och kartläggningar vid föräldramöten och att den finns att hämta på skolans hemsida – ansvarig är pedagog för respektive elevgrupp.
- Planen ska finnas tillgänglig på enhetens hemsida och på Skolkompassen även i utskriftsformat. Rektor ansvarar för att information läggs ut på hemsidan och skolkompassen.
- Alla barn/elever och all personal ska känna till och följa ordningsreglerna för skolan. Klassläraren ansvarar för att likabehandlingsplanen liksom ordningsreglerna går igenom i arbetslagen varje terminsstart.
- Varje barn/elev får utifrån dess förmåga och möjlighet i aktuella konkreta situationer information om planens innehåll.
- Elevernas delaktighet i utformningen – genom de kartläggningar som genomförs under året, vid den årliga revideringen under ansvar av trygghetsteamet.
- Rektor ansvarar för att Områdesgruppen är delaktig i utformningen av den årliga likabehandlingsplanen.

Främjande arbete

Grundskolan/grundsärskolan

- *Allt vi gör för allas lika rättigheter...*
- *Vad ska göras?*
- *Vem ska göra det?*
- *När ska det vara klart?*
- *Vilka mål ska uppnås?*
- *Hur ska åtgärderna utvärderas?*

(en åtgärd får gärna beröra flera diskrimineringsgrunder)

Rektor ansvarar för att:

- all personal på enheten är goda förebilder
- personalen har samma värdegrund
- personalen äter pedagogisk lunch
- Detta ska vara klart inför varje läsårsstart och genomförs vid höstens planeringsdagar
- Åtgärder utvärderas kontinuerligt under läsåret under ansvar av trygghetsteam

Pedagogerna ansvarar för att:

Grundskolan

- Klasserna har samarbetsövningar minst en gång i månaden, ibland över ”klassgränserna”
- Vi arbetar i mindre grupper när tillfälle finns
- Vi genomför utvecklingssamtal minst 2 ggr/läsår där barn/elev, vårdnadshavare och personal fokuserar på barnets/elevens hela verksamhetssituation.

- Vi arbetar för bra kontakter mellan hem och skola. Detta sker genom veckobrev, loggböcker, mailkontakt, telefonkontakt och möten på skolan.
- Trivselenkät samt kartläggning via ”husmodellen” genomförs i september och februari varje år.
- Friluftsdagar genomförs i tvärgrupper mellan åldersgrupperna F-6 och särskolan minst en gång/termin.
- Vi har samverkan mellan skola, förskola och särskola 1-2 gånger/termin
- Åtgärderna utvärderas kontinuerligt under läsåret under ansvar av trygghetsteam – som i sin tur utvärderar mot elever och vårdnadshavare

Grundsärskolan

- Vårt mål är att ha ett ”*jag stärkande*” arbetssätt och att alla på Österängsskolan ska behandlas med respekt. För att uppnå detta så diskuterar vi personalens förhållningssätt till eleverna på personalkonferenser.
- Vi vill ge eleverna utrymme att pröva och utveckla sina förmågor och sina intressen oberoende av kön.
- Vi arbetar för att vår skola ska bli en social och kulturell mötesplats, oberoende av religion, genom att vi uppmärksammar de olika religioner som finns representerade i vår elevgrupp.
- Vi arbetar aktivt för att stärka varje människas egenvärde genom att sträva efter en accepterande och positiv atmosfär.

Vaktmästaren ansvarar för att:

- klotter avlägsnas så fort som möjligt
- Målet är att tidigt få stopp på fortsatt klotter
- Åtgärderna utvärderas kontinuerligt på möten med serviceteam, där vaktmästare och personal från städ ingår

Kartläggning

Detta görs utifrån varje verksamhet!

Beskriv utifrån er verksamhet

- *Identifiera risker!*
- *Metoder*
- *Delaktighet*
- *Resultat och analys*

Grundskolan/grundsärskolan

F-6, fritidshem och särskola:

Metoder och identifiering av risker

Kartläggningen sker genom enkäter, trygghetskartor inne och ute i september och februari, observationer, intervjuer och samtal. Vi tar upp det som en obligatorisk punkt i samband med utvecklingssamtalet. Trygghetsgruppen och Trygghetsteamet tar upp observerade händelser och problem kontinuerligt.

Vid incidenter dokumenteras händelserna utifrån en mall för disciplinära åtgärder eller kränkande särbehandling. Kommunikation med vårdnadshavare ska alltid ske skyndsamt.

Vid varje läsårsstart går vi igenom var skolgårdens gränser går och att man inte får lämna skolans område. Vi har tillsammans gjort planerade åtgärder utifrån likabehandlingsplanen för bättre tillsyn över skolgården och omklädningsrummen i idrotten.

Det finns alltid 2 vuxna som rastvaktar. Rastvakter informerar andra lärare om läget kring eleverna efter varje rast om något har inträffat. Elevernas egna upplevelser lägger vi stor vikt vid. Det finns *organiserad rastverksamhet* under flera av veckans raster. Årskurs 6 ordnar rastaktiviteter för de yngre eleverna under en period varje termin.

Grundsärskolan

Vid självständighetsträning kan det finnas risk för kränkande behandling i korridoren och skolgården, därför behöver våra elever mer tillsyn och stöttning av personalen.

Delaktighet

Utifrån ovanstående metoder finns delaktighet med för elever, vårdnadshavare och ansvariga pedagoger för varje elevgrupp i åk F-6.

Resultat och analys

Åtgärder vidtas skyndsamt utifrån resultat och analys av aktuell händelse. Trygghetsteam och trygghetsgrupp utvärderar kontinuerligt risker och åtgärder utifrån planerade tider i konferensschema. Åtgärder kring elever som är utsatta för risker diskuteras med trygghetsteam och skolledning som en stående punkt vid möten.

Rektor sammanställer resultat för enkäter och kartläggningar som underlag för förebyggande arbete det kommande året. (*redovisas i planen*)

Förebyggande arbete Grundskola/grundsärskola

Detta ska bygga på utvärdering och kartläggningen!

- *Detta skrivs utifrån varje verksamhet!*
- *Utifrån resultatet i kartläggning formuleras konkreta åtgärder för att förebygga, förhindra och avvärja risker i diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten.*
- *Vad ska göras?*
- *Vem ska göra det?*
- *När ska det vara klart?*
- *Vilka mål ska uppnås?*
- *Hur ska åtgärderna utvärderas?*

(en åtgärd får gärna beröra flera diskrimineringsgrunder)

Kartläggning och utvärdering 2014

TRIVSELENKÄT oktober

2014

HUSMODELL + TRIVSELENKÄT

SAMMANSTÄLLNING RESULTAT

Åk 1	Otrygga platser	Otrygga situationer	Elever känner trygghet
Samtal			
Enkät	Rinken Fotbollsplanen	Rädsla för vissa elever	Skolan som helhet

Åk 2

Enkät 26 svar	Skolan	lektion	kamrater	raster	idrott	matsal	läsa högt	hemgång
Glad/Ledsen								
Positivt Varken positivt/negativt	25	26	22	24	24	24	22	25
Negativt	1		4	2	2	2	4	1
	0	0	0	0	0	0	0	0

Åk 3

Enkät 15 svar	Skolan	lektion	kamrater	raster	idrott	matsal	läsa högt	hemgång
Glad/Ledsen								
Positivt Varken positivt/negativt	14	13	10	12	12	12	7	13
Negativt	1	2	5	2	3	2	5	2
				1		1	1	

Åk 4

Trivselenkät 16 svar	Din skola	Klassen	Retas/slår någon	Utfusen	Retas/slår du någon	Någon att vara med på rast	Skolkar
Hur trivs du i skolan nu?							
Bra	11	12	8	12	12		16 Aldrig
Varken bra eller dåligt	3	4	5	1	3	3	Ibland
Dåligt	2		2	2	1	1	Ofta
Mycket dåligt						11	Varje dag

Åk 5

Trivselenkät 14 svar	Din skola	Klassen	Retas/slår någon	Utfusen	Retas/slår du någon	Någon att vara med på rast	Skolkar
Hur trivs du i skolan nu?							
Bra	4+6	6+6	4+6	7+7	6+6		Aldrig
Varken bra eller dåligt	3+1	1+1	3+1		1+1		Ibland
Dåligt							Ofta
Mycket dåligt						7+7	Varje dag

Åk 6

Trivselenkät 14 svar	Din skola	Klassen	Retas/slår någon	Utfusen	Retas/slår du någon	Någon att vara med på rast	Skolkar
Hur trivs du i skolan nu?							
Bra	13	10	11	9	10	1	13 Aldrig

Varken bra eller dåligt	1	4	2	4	3	1	Ibland
Dåligt				1		3	Ofta
Mycket dåligt						10	Varje dag

Hur blev det?

ANALYS

Åk 1

Eleverna känner en trygghet i skolan som helhet. Otrygga platser som nämns är på raster vid rinken och fotbollsplanen. Det finns även en otrygghet i rädsla mot vissa elever.

Åk 2

Klassen som helhet känner en positiv känsla över samtliga punkter i enkäten. Kamratrelationer och situationen vid högläsning har 15 % av klassen en varken positiv eller negativ bild av. Inga av punkterna upplevs som negativ av eleverna.

Åk 3

Klassen som helhet känner till största delen en positiv känsla över samtliga punkter med undantag från nedanstående analys. Kamratrelationer och situationen vid högläsning är de punkter som 23 % lägger som varken positivt eller negativt. En elev har 3 punkter som negativt – raster, matsal och att läsa högt.

Åk 4

69 % upplever trivsel på skolan medans 12 % upplever skolan dålig. Klassen upplevs övervägande som bra eller varken bra eller dålig. 31 % upplever att någon retas eller slår någon 12 % upplever att det sker ofta. 12 % upplever att någon ofta blir utfrusen. 19 % uppger att man bara ibland har någon att vara med på rasten.

Åk 5

Eleverna har i huvudsak skattat sig på nivån bra eller varken bra eller dåligt i de två första punkterna. Under de övriga punkterna skattar eleverna sig mellan aldrig och ibland.

29 % upplever att någon retas eller slår någon ibland. 14 % anger att de själva retas eller slår någon ibland.

Åk 6

Eleverna har i huvudsak skattat sig på nivån bra eller varken bra eller dåligt i de två första punkterna. Under de övriga punkterna skattar sig i flertalet under aldrig eller ibland med undantag från en elev.

31 % uppger att de varken trivs bra eller dåligt i klassen. 15 % uppger att någon retas eller slår någon. 23 % uppger att man själv retas eller slår någon ibland.

En elev upplever att man aldrig har någon att vara med på raster. En elev uppger att man skolkar ibland. En elev känner sig ofta utfrusen.

Var är vi?

Skolan är inte så stor så vi har möjlighet att se alla elever. Vi har utökat arbetet i tvärgrupper F-6 för att öka tryggheten bland elever och personal. Vi arbetar förebyggande med trygghetsgrupp där alla elever vid något tillfälle får möjlighet att delta. Deltagande elever får i uppdrag att genomföra en trygghetsövning i klassen. Personal från alla klasser träffas regelbundet för att diskutera tryggheten på skolan.

Vi har rastaktiviteter så att eleverna är sysselsatta och sedda. Alla pedagoger rastvaktar.

Skolan är inte så stor så vi har möjlighet att se alla elever och enligt resultatet så känner de sig trygga. Vår skolkurator träffar eleverna i olika samtalsgrupper. I övrigt se ovan.

Utifrån kartläggningen ser vi att i huvudsak har eleverna skattat sig med en hög trivsel under punkterna för varje enkät. Det finns skillnader mellan klasserna kring olika punkter i enkätsvaren.

Utifrån kartläggningen måste varje ansvarig lärare följa upp arbetsmiljön i klassen samt utifrån svaren finna vilka elever som vissa värden står för, framförallt de fall där enskilda elever känner en utsatthet i vissa situationer.

Vart ska vi?

Rektor redogör resultaten för kartläggning samt revideringen av handlingsplanen mot personalen hösten 2015

Hur blev det?

Vi är en enig personalgrupp och alla känner ansvar för allas elever. När något händer så agerar vi snabbt utifrån konsekvenstrappan och vi har bra kommunikation mellan personalen. Vi har reviderat ordningsreglerna och diskuterat ett gemensamt förhållningssätt – hösten 2014

Hur gör vi?

Varje lärare ser över ovanstående analys av kartläggning och vidtar förebyggande arbete utifrån densamma.

Målen som ska uppnås är att förebygga de punkter som för varje klass hamnar på en lägre nivå i skattningen från eleverna. Särskilt ska vi uppmärksamma de elever som ligger i risk för kränkningar enligt analysen.

Uppföljning sker löpande under höstens möten med Trygghetsteamet.

Åtgärder utifrån analys enkäter hösten 2014

Skriv här:

Var är vi?

*Se ovanstående analys för varje klass **åk 1-6***

Fritidshem – genomför kontinuerliga observationer i barngruppen – daglig avstämning sker mellan pedagogerna. Vi använder oss av värderingsövningar, styrda aktiviteter där vi lärare styr innehållet och även vilka elever som ska arbeta tillsammans. Vi utövar olika samarbetsövningar vilket i sin tur ökar förmågan till samarbete.

Barnen i den **förskoleklass** vi har nu har ett stort behov av strukturer som förhindrar och förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier. Vi arbetar ständigt med att barnen ska ta ansvar för sina handlingar, oavsett vem som började, och vad man säger. För att komma till rätta med detta har vi samtal, observationer, samtal med vårdnadshavare. Vi är tydliga med att tala om för barnen att vi vuxna samtalar och informerar deras vårdnadshavare om vad som händer under hela dagen i skolan.

I **grundsärskolan** befinner sig våra elever på en utvecklingsnivå där man inte har förmåga att nå målen under normer och värden i kursplanen.

I personalgruppen strävar vi alltid mot de här målen. Även om de yttre förutsättningarna inte alltid är de optimala.

Beskriv vilka förutsättningar som påverkat måluppfyllelsen

Personaltäthet, en elevs brist på välmående

Beskriv HUR genomförandet av värdegrundsarbetet har påverkat måluppfyllelsen

Våra presentationer hos förskoleklassen har varit positivt. Förskoleklassens besök hos oss har också varit positivt. Däremot har integrationen av vissa elever mot grundskolan fått stå tillbaka pga. lägre personaltäthet och att en elev inte mådde väl.

Vi arbetar aktivt med att se varje barn alla dagar

Eleverna får utrymme och möjlighet att pröva och utveckla sina förmågor oberoende av kön

Vår skola är en mångkulturell mötesplats där alla kulturer får acceptans

Vart ska vi?

Förstärkning av tillsyn ska ske vid rinken och fotbollsplanen. Ett fungerande schema över dessa aktiviteter bör upprättas. Miljön i matsal ska iordningsställas med bl.a. skärmar – genomförs december 2014.

I åk Fsk klass - 2-3 ska utvärdering/åtgärder ske mot eleverna kring högläsning – vad är det som känns otryggt?

I åk 4 - 6 ska utvärdering/åtgärder ske mot eleverna kring att man i hög grad retas eller slår någon.

I åk 4-6 ska kartläggning genomföras för att få fram vilka elever som inte har någon att vara med på raster – åtgärder ska vidtas för att förhindra detta.

Fritidshem – fortsätta med kontinuerliga observationer och avstämningar mellan pedagogerna i verksamheten.

Förskoleklass - Vårt mål är att alla barn ska kunna stå för vad de har gjort eller sagt för att komma vidare och hitta strategier för att förebygga kränkningar mm. Tätare mellan samtalen mellan lärare och vårdnadshavare för att stävja konflikter och andra bekymmer som kan uppstå.

Grundsärskolan - Beskriv hur genomförandet av värdegrundsarbetet har påverkat måluppfyllelsen

Personalen fungerar som förebilder för eleverna, visar och vägleder efter skolans mål. Personalen ska möta alla elever efter deras förutsättningar och unika behov. Det är viktigt att ha en bra stämning i klassrummet för att eleverna känner av det.

Beskriv hur organisationen har påverkat måluppfyllelsen

Det är viktigt med en hög personaltäthet för att kunna jobba mycket individuellt och undvika stress i arbetet. Svårt att organisera användandet av personalresurserna så att det blir optimalt.

Hur gör vi?

Åk 1 – 6 - tid avsätts för varje klass en gång per vecka till förebyggande åtgärder enligt ovan – ansvar lärare för varje årskurs.

Fritidshem - fortsätta med kontinuerliga observationer, avstämningar med övriga pedagoger och dokumentera.

Förskoleklass

Samtal med barn och vårdnadshavare

Observationer av barnen

Uthållighet i arbetet

Gruppsammansättningar är inte beständiga utan ändras efter behov. Detta är såväl barn som vårdnadshavare medvetna om.

Grundsärskolan

Åtgärder

Kortsiktiga konkreta åtgärder/planering + genomförandeplan + förväntade effekter/vad det är som ska uppnås

Tillfråga specialpedagog, Anders om han vill leda oss i ett kvalitetsarbete med handledning av hela arbetsgruppen med frågeställningar i värdegrundsfrågor

Långsiktiga konkreta åtgärder/planering + genomförandeplan + förväntade effekter/vad det är som ska uppnås

Gör ett upplägg med Anders trol. kvällstid, förväntad effekt bättre arbetsklimat och förståelse för varandra

Åtgärder

Kortsiktiga konkreta åtgärder/planering + genomförandeplan + förväntade effekter/vad det är som ska uppnås

Pga. bättre personaltäthet så ökar möjligheterna till att samverka med grundskolan

Vi kommer att visa presentationen igen i förskoleklassen sedan får förskoleklassen komma på besök till särskolan i grupper.

Se alla elever utifrån sina behov individuella förutsättningar

Hur blev det?

[Utvärdering mars 2015 då även ny kartläggning genomförs](#)

Åtgärder utifrån analys från enkät kring rast verksamhet hösten 2014

Skriv här:

Var är vi?

Eleverna upplever det positivt med

- Det finns alltid något att göra
- Man får springa av sig på rasten
- Det blir färre barn på skolgården när några är inne på aktiviteter
- Det är bra att åk 1-3 får vara tillsammans
- Det är roligt med olika lekar
- Man får vara delaktig genom röstning av aktiviteter
- Att alla får vara med

Vart ska vi?

Många elever upplever att det är för mycket fotboll som aktivitet – vi bör variera utbudet med andra aktiviteter.

Ledaren bör vara den som delar upp lag vid bollspel och inte barnen

Hur gör vi?

Ansvariga för rastaktiviteter ser över dessa punkter för att förbättra verksamheten – ansvar berörda pedagoger

[Utvärdering mars 2015 då även ny kartläggning genomförs](#)

Allmänt förebyggande arbete i den dagliga verksamheten

Pojkar och flickors lika värde – kön

F-6:

- Vi har lekmaterial både inne och ute som stimulerar både flickor och pojkar.
- Vi behandlar pojkar och flickor likvärdigt och försöker ge dem lika stort utrymme i skolan. Arbetslaget ansvarar.

Förskoleklass/Fritidshem:

- Flickor och pojkar ges möjligheter till lek på lika villkor.
- Det ska alltid finnas minst en vuxen ute.
- Uppföljning görs genom intervjufrågor och observationer som vi gör själva.

Förskoleklassen och fritidshemmet ansvarar för detta tillsammans.

Grundsärskola:

- Vi erbjuder samma material till flickor och pojkar.

Etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning

F-6, fritidshem och grundskola:

- De önskemål som föräldrarna har om specialkost av religiösa skäl tillgodoses. Arbetslaget och köket ansvarar.
- Vi informerar oss tidigt om vad barnen har för kulturell bakgrund och religion. Vi försöker få en balans på grupperna vid gruppindelning så att barn från olika kulturer blandas. Vi uppmuntrar till modersmålsundervisning och att modersmålet talas hemma. Föräldrar och arbetslag ansvarar.
- Eftersom vi har elever från många olika kulturer, har vi ofta diskussioner om religioner och etnisk tillhörighet. Vi lär av varandra. Vi har en bra dialog med våra modersmållärare om våra elever. Modersmållärare och arbetslag ansvarar.
- Vi uppmuntrar till modersmålsundervisning och att modersmålet talas hemma. Vi försöker också få eleverna att dela med sig av sina erfarenheter från olika kulturer och religioner. Arbetslaget ansvarar.

Funktionshinder

F-6:

- Vi har samarbete med resursteam, barnhabilitering, psykolog, specialpedagog och vårdnadshavare under hela året. Arbetslaget ansvarar.

Fritidshem:

- Skapa en miljö som tilltalar barns olika behov. Detta sker i samråd med förskoleklasspersonal och ev. med rektor.

Grundsärskola:

- Vi tillrättalägger undervisningen så att elevens starka sidor uppmuntras. Arbetslaget ansvarar.
- För att förebygga kränkande behandling finns särskolans personal alltid nära eleverna. Vi bemöter frågor och reaktioner och kommentarer på ett naturligt sätt i uppkomna situationer.
- Vi har haft samarbete med grundskolan där personal och elever har presenterat särskolan, dess elever och personal. Dessa möten har ökat förståelsen och acceptansen för våra elever ifrån grundskolan. Vi riktar in oss på förskoleklassen. Vi visar bildspel gruppvis under höstterminen.. Lärarna på Särskolan ansvarar. Övriga klasser i grundskolan får efterfråga information från oss vid behov.
- Förskoleklassen bjuds in att delta i våra samlingar och visas runt i lokalerna. Malin ansvarar.
- Vi kommer att samarbeta med grundskolan under läsåret.
- Vi har gemensam matsal.
- Vi deltar i gemensamma aktiviteter t ex nobelfest, friluftsdagar, luciafirande etc.
- Särskolans elever deltar tillsammans med grundskoleelever i skolans verksamhet utifrån varje elevs förutsättningar och behov.

Sexuell läggning

F-6, fritidshem och grundsärskola:

- Visa på en professionell fördomsfrihet, under hela året. Personalen har ett individuellt ansvar. Vi samtalar om det om frågor kommer upp.
- Pojkar och flickor ges lika stort utrymme i verksamheten. Alla ska våga synas och höras genom ett tillåtande klimat. Arbetslaget ansvarar.
- Vi behandlar pojkar och flickor på samma sätt och försöker ge dem lika stort utrymme i skolan. Tiderna på fotbolls- och bandyplanerna är uppdelade för årskurser. Elevrådet ansvarar.
- Vi talar med respekt om allas föräldrar.

Ålder

F-6, fritidshem och grundsärskola:

- Vi utformar verksamheten efter barnens ålder men tar även hänsyn till deras personliga utveckling och intresse. Arbetslagen ansvarar.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

F-6:

- Vi utgår ifrån Lgr 11 i vårt arbete med värdegrunderna och visar på en professionell fördomsfrihet.

Fritidshem:

- Barnen får i leken möjligheter att gå in i olika roller efter egna önskemål och intressen.

Grundsärskola:

- Vi låter elever känna sig uppskattade och betydelsefulla som de är och att de får möjlighet att leva ut och uttrycka sina känslor. Arbetslaget ansvarar.

Kränkande behandling

F-3:

- Personalen agerar genom samtal med barn och vårdnadshavare. I klasserna arbetar vi med samarbetsövningar just för att förebygga kränkande behandling.
- Vi diskuterar direkt för att hitta lösningar, vi pratar ibland med hela gruppen för att hitta en lösning. Om det inte blir förbättring blir det samtal med vårdnadshavare. Arbetslaget ansvarar.
- Vi har tydliga regler och konsekvenser. Vi är alltid minst två vuxna ute på förmiddagsrasten och minst en på eftermiddagsrasten. Alla vuxna ansvarar.
- Samarbetsövningar och kompismassage har vi regelbundet. Vi har samverkan mellan klasser. Arbetslaget ansvarar.
- Vi pratar om skolans regler mot kränkande behandling som barnen och deras vårdnadshavare får ta del av. Arbetslaget och rektor ansvarar.
- Vi försöker ge barnen strategier för att kunna lösa konflikter. Om eleverna inte kan lösa konflikter på egen hand så hjälper lärarna dem. Vid upprepad eller allvarlig kränkande behandling kontaktas vårdnadshavare. Personalen cirkulerar kring barnen. Arbetslaget ansvarar.

4-6:

- Varje vecka görs olika typer av samarbetsövningar för att förebygga olika typer av kränkande behandling. Arbetslaget ansvarar.
- Vi diskuterar och ger barnen alternativa lösningar vid konfliktsituationer. Pedagog ansvarar.
- Vi tillåter inte fula ord eller fysiskt våld. Det finns alltid två till tre vuxna ute på förmiddagsrasten och minst två vuxna på lunchrasten. Arbetslaget ansvarar.
- Vi har tydliga regler med åtföljande konsekvenser. Det finns utarbetade rutiner och en organisation för att så snabbt som möjligt få stopp på eventuell kränkande behandling. Arbetslaget och rektor ansvarar.

Målen som ska uppnås omfattas av samtliga diskrimineringsgrunder.

Åtgärder utvärderas kontinuerligt med elever, vårdnadshavare, personal och skolläda

ning. Detta sker vid klassmöten, utvecklingssamtal, föräldramöten möte med trygghetsgrupp och trygghetsteam.

Rutiner och arbetsgång

Här ska finnas rutiner för tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling!

På vilket sätt och till vem kan barn/elever och vårdnadshavare rapportera om de upplevt eller fått kännedom om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever (barn)

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal.

Rutiner för dokumentation.

Anmälan mot skolledning

Anmälan mot huvudman

Rutiner för uppföljning.

Ansvarsförhållande – vem dokumenterar, var dokumentationen förvaras, anmälningsgången.

Grundskolan/grundsärskolan

Anmälan om kränkande behandling kan rapporteras av barn/elever/vårdnadshavare/personal mot ansvarig pedagog eller direkt mot skolledning. Rutiner för att på skolan upptäcka trakasserier och kränkande behandling finns genom trygghetsgrupp/trygghetsteam/i klasser där det kontinuerligt utvärderas. Detta görs genom utvärderingar med barn/elever och vuxna. Den som uppfattar eller får kännedom om att kränkande behandling förekommer samtalar med de inblandade, och därefter med ansvarig lärare. Allt ska dokumenteras och kommuniceras skyndsamt mot vårdnadshavare. Särskild blankett för dokumentation finns som ska lämnas till skolledning för arkivering.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks av personal ska ske utifrån samma arbetsgång. Skillnaden är rutiner för att upptäcka och åtgärda där dialogen ska ske mellan vuxna alternativt en direkt kontakt mot skolledning. Skolledning gör även kartläggning med elever/barn/vuxna vid trygghetsgrupp samt utifrån enkätundersökning.

All form av kränkande särbehandling ska rapporteras mot huvudman. (enligt skollagens 6 kap 10 §) – rektor ansvarar för anmälan mot huvudman samt uppföljning mot densamma.

Dokumentation:

Trygghetsteamets träffar dokumenteras och läggs ut på Skolkompassen. EHT – ärenden dokumenteras och förvaras hos skolledningen. Arbetet med kränkande behandling dokumenteras av den som har samtalen och förvaras hos skolledningen.

Incidenter som inträffar skrivs ner och lämnas till skolledningen som även förvarar dokumentationen. När en incident är avslutad förvaras den i elevens akt.

Arbetsgång i Trygghetsteamet:

1. Vad har hänt? Samla information och dokumentation om vad som hänt. Både från den som är utsatt för kränkande behandling och den/de som kränkt?
2. Enskilt samtal med det utsatta barnet:
Innehåll i samtalet:
 - Vad har hänt?
 - Hur ofta?
 - Hur länge?
 - Vilka är de inblandade?
3. Enskilt samtal med de kränkande inblandade.

Innehåll i samtalet:

- Tala om vad du vet
 - Tala om att skolan inte accepterar kränkande behandling
 - Vad kan du göra för att inte kränka någon igen?
 - Ta svaren på allvar och dokumentera.
4. Vårdnadshavarna till de inblandade skall kontaktas skyndsamt.

Dessa samtal, 5-15 minuter, fortsätter nästa dag där fokuseras på hur alla inblandade kan hjälpa till att lösa problemet runt det utsatta barnet. Ansvar har Trygghetsteamet.

Vårdnadshavare kallas till skolan om situationen inte förbättras.

Skolan delger vad man kommit fram till och eventuella åtgärder i fortsättningen. Samtal med vårdnadshavare är viktigt för att kunna ge stöd och hjälp. Samtalen ska framföras objektivt.

Kontinuerlig uppföljning och dokumentation sker till dess att problemet är löst.

De närmaste veckorna har man de inblandade under uppsikt. Därefter har vi ett uppföljningssamtal med de inblandade och eventuella nya åtgärdsförslag skrivs ner och följs upp två veckor senare. Mallar för dokumentation finns på Skolkompassen alternativt på Kompassen, ”*Dokumentation vid kränkande särbehandling samt disciplinära åtgärder*”. All dokumentation ska delges rektor/förskolechef som arkiverar i elevmapp.

Stöd till den kränkta eleven.

För att återfå sin självkänsla är det mycket viktigt att vid behov få stödsamtal hos skolsköterska/skolkurator parallellt med att läraren försöker stärka barnets status i gruppen.

Stöd till den som kränkt.

Viktigt med stöd för att barnet ska komma ur sin roll. En kränkning kan vara ett rop på att något annat är fel. Detta genomförs av ansvariga pedagoger och vid behov i samråd med skolsköterska/skolkurator.

Samma rutiner gäller när barn/elev blir kränkt av vuxen med undantag för ansvarsfördelningen. Skolledning ansvarar här för åtgärder, uppföljning och dokumentation. Här kan finnas behov av stöd från personalavdelning kring åtgärder.

Ansvarsfördelning

Alla former av diskriminering och kränkande behandling ska:

- förebyggas
- upptäckas
- dokumenteras
- utredas
- åtgärdas
- följas upp

Rektor:

- ansvarar för att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling genomförs, utvärderas och utvecklas
- samtalar med berörd personal om någon elev/barn/vuxen blivit kränkt
- anmäler mot huvudman

- anmäler till Arbetsmiljöverket händelser som orsakats av våld eller hot om våld eller som inneburit fara för hälsa eller liv.
- I förekommande fall har vi i grundskolan möjlighet att vidta disciplinära åtgärder då detta anses nödvändigt (*se skollagens 5 kap 6 §*).

All personal:

- ansvarar för att främjandet av likabehandling sker i den vardagliga verksamheten
- alla som misstänker eller får kännedom om att kränkande behandling förekommer ska:
 - ha samtal med de inblandade
 - meddela ansvarig lärare
 - skyndsamt informera vårdnadshavare
 - anmälan till skolledning
 - all personal ska följa den konsekvensbeskrivning skolan har för åtgärder kring disciplinära åtgärder

Utvärdering/analys av föregående års plan

Elever

- Husmodellen, trygghetsenkäter, samtal och observationer ger delaktighet för eleverna. Trygghetsgrupp med möjlighet för alla elever att kontinuerligt få träffa skolledning.
- Sammanställning ”Husmodellen” och trygghetsenkäten genomfördes för alla verksamheter utom grundsärskolan. Underlaget ska ligga till grund för varje verksamhets dokumentation kring kartläggning i upprättandet av likabehandlingsplanen för 2015 – åtgärdat
- [Analys av trygghetsenkäter åk F-6 ligger som grund i 2015 års reviderade plan – förebyggande arbete – genomfört hösten 2014](#)
- [Analys av rast verksamhet ligger som grund i 2015 års reviderade plan – förebyggande arbete – genomfört hösten 2014](#)
- Brukarenkäter 2014 – elevsvaren ska bygga som kartläggningsstöd. – [för sent inkomna svar för underlag](#)

Personal

- Revidering av planen genomförs av samtliga arbetslag inom alla verksamheter – dokumenteras och lämnas till skolledning för sammanställd dokumentation.
- Rastverksamheten genomförs under ansvar av fritidshem och poolanställd. Inköp av lekmaterial för denna verksamhet är genomfört sedan våren 2014. Detta material finns i väskor till olika elevgrupper – [bör ses över](#) – ansvariga är fritidspedagoger.
- Möten har varit inplanerade med personal kontinuerligt i konferensschemat – en minskning av mötestillfällen genomfördes under 2014.
- Personalen har tillgång till nya allmänna råd ”*Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*”.
- Samsyn och samverkan vid incidenter måste hela tiden aktualiseras – åtgärder för läsåret har varit att lyfta aktuella elevärenden på trygghetsteamens möten. Detta gällande barn/elever som är i risk för utsatthet – [har fungerat bra, har skapat samsyn](#)
- [Antalet anmälda ärenden kring kränkningar mot huvudman har ökat under hösten 2014](#)

Vårdnadshavare

- Brukarenkäter – vi får alldeles för låga svarsfrekvenser från vårdnadshavare trots specifika insatser med stöd vid genomförandet.

Upprättande av likabehandlingsplan och årlig plan för kränkande behandling

Likabehandlingsplanen kommer att presenteras för alla vårdnadshavare vid inskolning och vid föräldramöte under våren 2015. Ansvariga för detta är personal och skolledning.

Den årliga planen för kränkande behandling och likabehandlingsplan ska ses över senast under november varje år. Trygghetsteamet ansvarar för att detta blir gjort – rektor fördelar ansvar.

Planen följs kontinuerligt upp enligt fastställda möten med trygghetsgrupp och trygghetsteam – ansvar rektor.

Uppföljning

Det sker genom observationer, reflektioner, enkätundersökningar, samtal och dokumentationer som diskuteras och följs upp på arbetslagsträffar och i trygghetsteamet. Tryggheten på skolan skattats genom ”Husmodellen” alternativt enkäter, vilket ger oss en kartläggning över *var/hur* eleverna känner sig otrygga.

Utvärdering

En gång om året revideras likabehandlingsplanen/kränkande behandling.

Utvärdering sker med elever genom enkäter och samtal samt kontinuerliga träffar i trygghetsgruppen. Vårdnadshavare gör utvärdering genom brukarenkäter årligen.

[Områdesgruppen deltar i utvärdering årligen.](#)

Trygghetsteamet är tillsammans med rektor ansvarigt för att revideringen av planen därefter blir genomförd.

Trygghetsteamet 2014/2015

Fritidshem: Christian Petersson
F-klass: Åsa Stavåker
Klass 1 Karin Turesson
Klass 2 Ewa – Maria Eriksson
Klass 3 Astrid Pfaff Rudenstam/Harriet Scholz
Klass 4 Emma Isaksson
Klass 5 Kristina Brunmarker Hiljanen
Klass 6 Karin Hagenlund
Särskola Katarina Olausson

Rektor: Per Johansson
Skolsköterska Carina Hällström
Specialped Anders Gustavsson
Speciallärare Marianne Bjenning
Per Johansson rektor

Österängens Skolområde